

Maikuus algab pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlemine

GERLI TOOM,
JAANA KARJA

PRIA OTSETOETUSTE OSAKONNA NÕUNIKUD

Alates 2023. aastast rakendub Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika rakendamisel uus programmiperiood. Selle aluseks on „Euroopa Liidu ühise põllumajanduspoliitika Eesti strateegiakava aastateks 2023–2027“ (strateegiakava) ja maaeluministri määrused, mis sätestavad toetuste täpsemad tingimused.

Uuel perioodil on otsetoetuste alla lisandunud kliima-, keskkonna- ja loomade heaolu kavadega seotud toetused ehk ökokavad, mis on üheaastased toetused.

Maaelu arengu pindala- ja loomapõhised kohustused on reeglina viieaastase kohustusega. Taotleja, kel on kehtiv Eesti maaelu arengukava 2014–2020 (MAK 2014–2020) alusel võetud viieaastane kohustus, saab 2023. aastal kohustust jätkata. Kehtiva MAK 2014–2020 alusel võetud kohustuse saab lõpetada, kui taotleja võtab sama maa või loomade kohta strateegiakava alusel antava toetuse kohustuse.

Nõuetele vastavus asendub tingimuslikkusega

2023. aastast asendub nõuetele vastavuse süsteem tingimuslikkuse süsteemiga. See rakendub strateegiakava toetustele, MAK 2014–2020 toetustele jääb kehtima nõuetele vastavuse süsteem. Nõuded on seotud toetusesaaja põllumajandusliku tegevuse ja/või kogu põllumajandusliku majapidamise maaga.

Olulise muudatusena lisanduvad uuel perioodil tingimuslikku-

se nõuete alla senised nn rohestamise toetuse nõuded (nt püsirohumaade säilitamine). Kui püsirohumaade säilitamise kohustusest olid 2022. aasta lõpuni vabastatud mahetootjad mahetunnustatud maa osas ja väikepõllumajandustootjate kavaga liitunud taotlejad, siis 2023. aastast kehtib püsirohumaade säilitamise nõue kõigile pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlejatele, kes taotlevad strateegiakava alusel antavaid toetusi.

Täpsemalt leiab püsirohumaade kohta infot www.pria.ee/registrid/pusirohumaade-sailitamine. Tingimuslikkuse ja nõuetele vastavuse kohta saab infot www.pria.ee/infokeskus/tingimuslikkus-ja-nouetele-vastavus.

Toetusõiguslik maa ja maastikuelemendid

Pärandniidud loetakse püsirohumaaks ja edaspidi saab neile taotleda rohkem otsetoetusi. Olulise muudatusena kustutatakse pärandniidu alaga kattuvad põllumassiivid põllumassiivide registrist ja edaspidi peavad need toetuste taotlemiseks olema kantud ainult Eesti looduse infosüsteemi.

“ 2023. aastast kehtib püsirohumaade säilitamise nõue kõigile pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlejatele, kes taotlevad strateegiakava alusel antavaid toetusi.

Agrometsandussüsteem on toetusõigusliku maa osa. See võib olla nii põllumaa, püsirohumaade kui ka püsirohumaade alune maa, millel rakendatakse kohalikele normidele vastavaid agrotehnilisi võtteid ja loomakasvatuse tehnoloogiaid.

Agrometsandussüsteemi puhul kasvatatakse põllumaal ja püsirohumaal puud reas vahekaugusega maksimaalselt 10 m, ridade omavaheline kaugus peab olema üle 15 m ja erinevates ridades kasvavate puude võrad ei tohi omavahel olla liitunud. Kasvavad puud ei tohi takistada põllumajanduslikku tegevust, st puude all tuleb kasvatada põllumajanduskultuure või looduslikke rohttaimi või karjatada loomi. Agrometsandussüsteemidest saab taotleja teatada e-PRIA teenuses „Põllumassiivide muudatused“.

2023. aastast võivad põllusaa- rel esineda karstiaugud, väikesed märgalad ja tiigid. Kraav saab olla säilitatav maastikuelement ka siis, kui ta pole maaparandussüsteemi alas või alla 10 km² valgalaga eesvool. Kraavi laius koos servadel asuva puittaimestikuga võib olla kuni 12 m. Toetusõigusliku pindala hulka kuuluvad MAK-i põllu- ja metsamajanduse taristu arendamise toetuste ja strateegiakava maaparanduse toetuse raames kaardistatud puhastuslodud ja settebasseinid. PRIA neid eraldi maastikuelementidena ei kaardista, kuid lisab põllumassiivi toetusõigusliku pindala hulka. Kiviaed on toetusõiguslik, kui tema laius on vähemalt 0,30 ja kõrgus 0,50 m, sealjuures pole oluline, et kiviaed oleks pärandkultuuri objekt või rajatud MAK-i toetustega.

2023. aastast kasutatakse kõikide strateegiakava alusel antavate pindalapõhiste toetuste taotluste menetlemisel seiratavate nõuete puhul ka pinnaseiret. Kohapealises kontrollis kontrollitakse edaspidi valimi alusel eelkõige selliseid toetuste nõudeid, mille täitmist ei ole võimalik pinnaseirega kindlaks teha.

Pinnaseirega tuvastatakse regulaarsete satelliidivaatluste põhjal kõikidel taotlustel olevatel põldudel tehtavaid põllumajanduslikke tegevusi ja järgitud tavasid. Põldude pindala seire käigus ei mõõdeta. Kui seirel on tuvastatud mittevastavus, teavitatakse taotlejat, et võimalusel saaksid vajalikud tegevused siiski tehtud nii, et toetuse tingimused oleksid täidetud. Taotlejal on võimalik ilma toetuse vähendamiseta taotlust vastavalt tegelikule olukorrale muuta, ka on

võimalik toetuse taotlemisest loobuda. Mitteseiratavate nõuete osas ei saa taotlust muuta, kui taotlejat on teavitatud kavatsusest teha kohapealne kontroll.

MAK 2014–2020 toetuste puhul, mille kohustused veel sel ja järgmisel aastal kehtivad, jätkub seni kehtinud kontrollisüsteem koos nõuetele vastavuse süsteemiga.

Maade kasutamisel peab olema õiguslik alus

Endiselt kehtib nõue, et toetust saab taotleda põllumajandusmaale, mida taotlejal on õigus kasutada taotluse esitamise aasta 15. juuni seisuga. Toetuste saamise eeldus on nii põllumajandusmaa kasutusõiguse omamine kui ka selle maa reaalne kasutamine. Riigimaade kasutamiseks peab olema kirjalik leping. Ka eraomandi puhul soovitage sõlmida lepingud kirjalikult.

Hea teada

Taotlus tuleb esitada e-PRIA kaudu

- Pindala- ja loomapõhiste toetuste taotlemiseks tuleb taotluste vastuvõtmise perioodil esitada taotlus e-PRIA-s. 2023. aastal taotletavate toetuste kohta saab täpsemat infot PRIA kodulehelt www.pria.ee/toetused/strateegiakava-ning-eesti-maaelu-arengukava-toetused-2023.
- Taotluse esitamiseks saab kasutada ka PRIA maakondlike teenindusbüroode kliendarvuteid. Enne büroosse tulemist palume eelnevalt broneerida aja kas PRIA kodulehe kaudu <https://web.pria.ee/broneering> või helistades teenindusbüroosse, mille kontaktid leiata www.pria.ee/teenindusburood. Küsimuste korral palume helistada PRIA pindala- ja loomatoetuste infotelefonil 737 7679.